

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXVIII. ZATURDAG den 7den MAART 1840. N. 10.

A^o. 1840. N°. 2.

PUBLICATIE.

Houdende toelating aan bewoners van publieke gronden, om ongestoord met de bebouwing derzelve voortte gaan en de vruchten van hunnen arbeid inteoogsten, in afwachting van bevelen van hooger hand, omtrent den voorgestelden maatregel wegens den afstand in eigendom der bedoelde gronden.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GEZAGHEBBER van de Kolonie Curaçao en onderhoorige Eilanden.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doet te weten:

In overweging hebbende genomen:

1. Dat by een opzettelyk onderzoek in den Jare 1827 op last van den toenmaligen Gouverneur dezer kolonie gedaan, omtrent eenige in bezit zynde stukken lands, waarvan geene regtmatige bewyzen van eigendom konden worden voortgebragt en overgelegd,het als toen tevens gebleken is dat een groot aantal personen,op publieke gronden hunne woningen gevestigd hebbende, van jaren herwaarts gewoon waren daarvan gedeelten met mais en andere saisoen gewassen te bebouwen en de vruchten van hunnen arbeid inteoogsten.

2. Dat, hoe onwettig deze daad ook moge zyn, de stand van zaken het nu niet toelaat om op het, door toegevendheid van vorige besturen daargestelde terug te komen en, by tegenovergestelden maatregel, een groot gedeelte der bevolking van de publieke gronden, waarop zy woonachtig zyn, te verdryven en alzoo van het voortdurende genot van hunnen handen arbeid te berooven.

3. Dat wat betreft het wel eens gevolgde stelsel, dat het maisstroo, na gedanen oogst, op de velden moet blyven staan, om te strekken tot voedsel van het daarop grazende vee, aankomende den eigenaren van omliggende plantagien, hetzelve verdient vernietigd te worden, als zynde zoo wel met het algemeene, als met het byzondere belang en de billykheid tevens strydig, vermits het bedoelde stroo, in dier voege grootendeels nutteloos verdort en vertrapt wordt; terwyl daarentegen eene gepaste voorzorg gebiedt om kost voor het vee intezamelen en te bewaren, en het overigens onbillyk zoude zyn dat derdens, die geen eigendom op den grond kunnen doen gelden, hun vee zouden doen grazen op het maisstroo, dat door de nyverheid van anderen daarop is voortgesproten en alzoo, in den waren zin genomen, zouden maaijen het gene niet door hen gezaaid werd.

Zoo is het dat wy hebben goedgevonden en verstaan, in afwachting van bevelen van hooger hand omtrent den voorgestelden maatregel, wegens den afstand in eigendom van de gronden die nu precair bezeten of bebouwd worden, te gedogen gelyk gedoogd wordt by deze: dat zoodanige personen uit de min gegoede klasse der ingezetenen, die gewoon zyn gedeelten van den publieken grond te bebouwen, daarmede ongestoord kunnen voortgaan en tevens van het door hen gezaaide de vruchten kunnen inoogsten tot aan den wortel toe; begerende wy echter dat aan het verder bezetten en innemen van publieke gronden paal en perk gesteld worde, met last en bevel mitsdien by deze aan alle autoriteiten, dien zulks eenigermate zoude mogen aangaan en inzonderheid aan de respective Districtmeesters op dit Eiland, om daartegen striktelyk te waken, zoo mede tegen het opbouwen of oprigten van woningen en het daarstellen van heggen of andersoortige afpalingen en omtuiningen en, om by ontdekking van het een of ander daarvan onmiddelyk aan het Bestuur dezer kolonie kennis te geven, ten einde tegen de overtreders in deze te kunnen laten procederen, als schuldig aan landdievery en ongeoorloofde handelingen; terwyl by eenige onverhoopte toegevendheid of nalatigheid in deze door de bedoelde autoriteiten, dezelve daarvoor verantwoordelyk zullen gesteld worden.

Aldus gearresteerd op Curaçao den 24sten February 1840, het 27 jaar van Z. M. regering.

R. F. VAN RADERS.

Ter ordonnantie van den Gezaghebber,

De 1e. Commis, belast met de functien van Kolonialen Secretaris,

H. KIKKERT.

Uitgevaardigd achtervolgens de dispositie van den HoogEd. Gestr. HeerGezaghebber van Curaçao en onderhoorige Eilanden, dd. 24sten February 1840 No. 56 en gepubliceerd op Curaçao binnen het fort Amsterdam en in de Willemstad dato utsupra.

De 1e. Commis voormeld,

H. KIKKERT.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 24 February 1840.

ALZOO de Heer J. C. JANDROEP eigenaar der plantagie Stadsrust (a) Salienja ariba, gelegen in het 3de District der Oost divisie alhier, zich by rekweste aan den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber heeft geadresseerd, met verzoek om te mogen verkrygen privelegie tot het houden van 200 schapen en 3 paren hoornbeesten op gemelde plantagie, en het Gouvernement dezer kolonie, alvorens daarop te disponeren, aan de genen, die tegen het verleenen van zoodanig consent zouden vermeenen zich met regt te kunnen verzetten daartoe de gelegenheid wil geven, zoo worden mitsdien al die genen, welke in zoodanig geval verkeeren, by deze opgeroepen om zich, uiterlyk vóór den 15 der aanstaande maand, met overlegging van autentieke stukken, in geschrifte, vry van zegel, aan den Heer Gezaghebber der kolonie te adresseren; zullende na dien datum op het voorschreven verzoek van den Heer J. C. JANDROEP worden beschikt, zoo als het Gouvernement alsdan in billykheid zal vermeenen te behooren.

De 1e. Commis, belast met de functien van Kolonialen Secretaris,

H. KIKKERT.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 28 February 1840.

ALZOO de persoon van ABRAHAM VAN ALTENA, in huwelyk hebbende ADRIANA ELISABETH PLAATE, zich by rekwest aan den Heer Gezaghebber heeft geadresseerd, met verzoek om *Brieven van Manumissie* voor de hem in eigendom aankomende slavin MARIA EUGENIA, door de wandeling HEINA genaamd, oud 45 jaren, dochter van MARIA GRATIA, zoo is het, dat de HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber, goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken, en een iegelyk, die eenig regt of pretentie op de gemelde slavin mogt sustineren, opteroepen om, binnen den tyd van *drie weken*, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Koloniale Secretary dezes eilands aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tyd, de vereischte Brieven van Manumissie verleend worden.

De 1e. Commis, belast met de functien van Kolonialen Secretaris,

H. KIKKERT.

Advertentie ter inschryving voor Zout van Bonaire.

HET Gouvernement dezer kolonie aanzoek bekomen hebbende van de Heeren H. VAN DER MEULEN & Co. namens de Heeren J. N. REED & Co. te St. Thomas, als de laatste contractanten voor zout te Bonaire, om een nieuw contract aangaande den verkoop van dat artikel over dit jaar aantegaan, en by voorkeur tot het daarstellen eener concurrentie voor al de genen, welke daarin gading zouden kunnen hebben, zoodanige overeenkomst ten gevolge eener toekenning op publieke ininschryving willende laten geschieden, wordt op hoogdeszelfs autorisatie aan het geëerde publiek daarvan mits deze kennis gegeven, met uitnoodiging aan de gading hebbende om voor eene hoeveelheid zouts van vyftig duizend vaten of eene mindere kwantiteit, ingeval de zoutoogst over dit jaar het Gouvernement niet mogte in staat stellen tot de aflevering van het volle bedrag, hunne biljetten van inschryving inteleveren ter Administratie van Financien uiterlyk op aanstaanden Maandag, den 9 Maart, des voormiddags te 10 ure.

Curaçao den 26 February 1840.

De Koloniale Ontvanger, waarnemende het ambt van Administrateur der Financien,

C. L. VAN UYTRECHT.

TE KOOP.

KATOEN duims planken by 500 voeten en daarboven tegen zes centen per voet by

D. & J. D. MEZA.

Curaçao den 28 February 1840.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 5 Maart 1840.

ALZOO het Gouvernement dezer kolonie aan de landsslavin ANNA, oud 46 jaren en 6 maanden, dochter van GIRIGORIA FRANS, zal verleenen *Brieven van Manumissie*, zoo is het, dat de HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken, en een iegelyk, die eenig regt of pretentie op de gemelde slavin mogt sustineren, op te roepen, om binnen den tyd van *drie weken*, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Koloniale Secretary dezes eilands aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tyd, de vereischte Brieven van Manumissie verleend worden.

De 1e. Commis, belast met de functien van Kolonialen Secretaris,
H. KIKKERT.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 6 Maart 1840.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 14 dezer als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 16 Oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op pœne als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De 1e. Commis, belast met de functien van Koloniale Secretaris,
H. KIKKERT.

Publieke Inschryving.

ALS daartoe door het Gouvernement geautoriseerd zynde, wordt by deze annonce gedaan ter inschryving tot het aangaan van contract wegens de levering van het benoodigde drinkwater ten behoeve van de bezettingen op de forten Amsterdam en Nassau.

Die hierin gading hebben kunnen zich by beslotene biljetten vervoegen ter administratie van financien op Maandag den 16 dezer, des morgens te 10 ure.

Curaçao den 6 Maart 1840.
De Administrateur van Financien,
J. PH. BOSCH.

Publieke Inschryving.

BENOODIGD zynde tot het bakken van brood voor het Garnizoen, &c. eene hoeveelheid van meer of min *zes duizend ponden tarwe meel*, gaaf en goed, leverbaar in het Magazyn, zoo zal aan den voordeeligsten inschryver voor het Gouvernement die leverancie worden verleend.

Zullende de biljetten van inschryving tot op Maandag, den 16 dezer, des morgens te 10 ure, ter Administratie van financien worden aangenomen.

Curaçao den 6 Maart 1840.
De Administrateur van Financien,
J. PH. BOSCH.

Annonce ten verkoop van zes stuks obligatien ingevolge publicatie van den 2 Mei 1839 No. 5.

OP autorisatie van den HoogEdel Gestrengen Heer Gezaghebber der kolonie wordt mits deze andermaal aan de voordeeligste inschryvers te koop aangeboden zes stuks obligatien, elk groot Honderd Guldens, rentende zes ten honderd in het jaar, betaalbaar aan toonder, op den voet zoo als by de bovenaangehaalde publicatie in het breede omschreven is.

De genen, die hierin gading hebben, kunnen zich by biljetten van inschryving, tot dat einde, inteleveren op Maandag, den 16 dezer, des morgens te tien ure, vervoegen ter Administratie van financien alhier.

Curaçao den 6 Maart 1840.
De Administrateur van Financien.
J. PH. BOSCH.

Societeit Concordia.

VERGADERING van Ordinaire Leden op Maandag, den 9den dezer, des avonds te 7 ure.

Ballotage.

De mede Directeur,
H. VAN DER MEULEN.
Curaçao den 6 Maart 1840.

TE KOOP
BY
August Muller
á Contant.

Champagne Sillery—Rhyns Maagbitter—Rhyn Wyn—Azyn—Suprafyn Blaauw Laken en half Laken—Groen Everlasting—Italiaansche Stroohoeden, enz.

Tooneel Vertooning.

MADAME VILALLAVE heeft de eer hierby aan het publiek dezer kolonie bekend te maken, dat zy op morgen hare tweede vertooning zal geven.

De entree biljetten zyn te bekomen aan den winkel van den Heer Cadet G. Lopez, en op den avond van dien dag aan het huis der vertooning.

Curaçao den 6 Maart 1840.

☞ Men wordt vriendelyk verzocht om de billetten van entree behoorlyk aan de deur van het toneel aftegeven; om niet te staan, wanneer er vertoond wordt; en om niet te rooken in de zaal van het tooneel.

CURAÇAO.

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.
MAART 1840.

N. M. Dingsdag den 3 te 11 u. 29 m. 's avonds.
E. K. Dingsdag den 10 te 6 u. 32 m. 's avonds.
V. M. Dingsdag den 17 te 11 u. 55 m. 's avonds.
L. K. Woensdag den 25 te 2 u. 5 m. 's nachts.

Verleden Woensdag, den 4 dezer, is Z. M. Brik WINDHOND, gekommandeerd door den Kapitein Luitenant J. F. KIST, van deze haven naar Hellevoetsluis vertrokken.

Wy lezen in eene Jamaiksche Courant van den 8 February, het volgende artikel betreffende den Heer Generaal Mariño:—

"Wy veronderstellen, dat het niet algemeen bekend is aan de inwoners van deze stad, dat Generaal Mariño zich thans onder ons bevindt.

"Deze vermaarde persoon was een der vrienden en helden, die mede gewerkt hebben tot de bevryding van Columbia en in de wedergeboorte van dat uitgestrekte land.—Hy volgde op Miranda en werd in zyne schitterende feiten zelfs niet door Bolivar overtroffen. Generaal Mariño staat vooraan onder de helden van zynen tyd. Ten einde alle openlyke betuiging van achting te vermyden is Generaal Mariño onder ons *incognito* gekomen. Wy twyfelen echter geenzins, of het zal elken vriend van vryheid aangenaam zyn gelegenheid te hebben hulde te bewyzen aan de waarde en uitnemendheid, welke de opofferingen en krygsverrigtingen van dien Generaal zoo wel verdienen."

Er wordt in Engeland eene expeditie, bestaande uit drie yzeren stoomboten, gereed gemaakt om de rivier de Tigres opttevaren. Deze rivier is zeer vermaard in de oudheid. Aan haren oever lag de stad Ninivé, de hoofdstad van het assirische ryk, benevens zoo vele andere groote steden, waarvan de puinen nog overig zyn. Doordien de yzeren stoomboten niet zwaar zyn, zoo kan men dezelven voeren over zandplaten en ondiepten.

Onder de teekeningen uit de Daguerrotype, die te Nieuw York zyn ontvangen geworden, ziet men er een van de Pont Neuf te Parys, en het zonderlinge van dezelve is de stad Parys te zien zonder bevolking.—Men moet zich dan verbeelden, dat het een zon of feestdag is geweest; doch dat kan men ook niet, want op de Pont Neuf ziet men kramen en parapluien, welke dienen ter beschutting van uitventers. Men moet zich dan verbeelden, dat de pest plotseling de bevolking heeft weggemaaid in het midden van haar bedryvig leven. De reden van dit verschynsel is eigenlyk deze: Er worden ten minste zestien minuten vereischt eer de voorwerpen zich op de plaat in den Daguerrotype hebben afgedrukt; nu was alles in beweging, toen die plaat daargesteld werd, en slechts de bewegenlooze voorwerpen lieten zich afdrukken. Een zittend persoon, die misschien in slaap was, is overgebleven van de gansche woelige bevolking van Parys.

Een berigt uit Berlyn, afkomstig van iemand, die omtrent kerkelyke aangelegenheden en het kerkelyk leven doorgaans vry wel onderrigt is, deelt onder meer andere kerkelyke zaken, de vry belangryke byzonderheid mede, dat men in Pruissen niet alleen denkt, maar ook dadelyk werkzaam is aan de oprigting eener van Rome geheel onafhankelyke Duitsch-Katholyke kerk, waaraan men reeds lang behoefte heeft gevoeld. Dit gebouw zoude op zeer milde, liberale grondbeginselen worden opgetrokken. Als algemeene bepalingen zouden terstond in aanmerking komen: het algemeen vry onderzoek der H. Schrift; het verrigten der gansche dienst in de landspraak, dus ook het gezang, waaraan ook de geheele gemeente zoude deel nemen; het missaal zoude eene geheele omwerking ondergaan. Men zoude vervolgens met langzamen gang en wyze bedachtzaamheid zulke verordeningen en vormen trachten aan eene zyde te zetten, die in stryd zyn met het standpunt der hedendaagsche algemeene verlichting. Men zoude ook de zaak daarhenen trachten te leiden, dat, indien de aartsbisschoppen van Keulen en Posen tot die kerk wilden toetreden, en hunne geheele afhangigheid van Rome wilden opzeggen, volle begenadiging ontvingen en in hunne waardigheden hersteld werden, hetzy in de door hen bekleede zetels, hetzy dan, dat zy die met andere verwisselden. Men meent, dat ook Saksen en Wurtemburg en misschien nog andere Staten wel zouden willen toetreden, en welligt ook, een gedeelte althans, van België.

LONDEN, 13 *Dec.* Z. Exc. de heer *Stevenson*, minister der Vereenigde Staten van Noord-Amerika, heeft gisteren, ter thesaurie van de Engelsche bank, de onderhandelingen ten einde gebragt, welke reeds zoo lang tusschen Groot-Brittanje en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika hangende waren, betreffende een zeker getal slaven, dat door Amerikaansche burgers als hun eigendom werd terug gevorderd, als hebbende, acht of negen jaren geleden, in de Bahamas schipbreuk geleden, by welke gelegenheid die slaven, door de autoriteiten van Nassau, zyn vrygegeven. De schadevergoeding, welke het Engelsche gouvernement eindelyk heeft toegestemd te betalen, en die, naar men verneemt, gisteren door den Amerikaanschen minister is ontvangen, bedraagt tusschen de 20,000 en 30,000 p. st

— Graaf Stanhope heeft een plan voorgeslagen, hetwelk, naar men zegt, by het gouvernement in ernstige overweging genomen wordt, om, namelyk, de gouden muntspecie in Engeland af te schaffen, en het zilver voor de eenige gangbare munt, in verband met papieren geld, door het gouvernement uit te geven, te gebruiken. De voornaamste redenen, door den graaf aangevoerd, zyn deze: 1. Het zilver is harder dan goud, en verslyt minder. 2. Het zilver van minder waarde zynde, is de zilveren munt minder aan besnoeijing onderhevig. 3. Het zilver in het gebruik omslagtig zynde, zal het papieren-geld, hetwelk de goedkoopste munt is, en even goed als de metalen muntspecie, tegen bedrog verzekerd kan worden, meer in omloop komen. 4. Om dezelfde reden van omslagtigheid, zal het zilver niet zoo ligt uit de bank opgevraagd worden, en er zal dus zoo veel gevaar niet zyn van schaarscheid. 5. Het zal niet zoo ligt als het goud uitgevoerd worden. 6. Naardien ook in vele andere landen van Europa, het zilver de standaard is, zal het best geschikt zyn, om daarmede den wisselkoers te regelen en te vereffenen. En eindelyk 7.—Het zilver was te voren in dit land eene wettige muntspecie, welke niemand weigeren mogt; en eerst in 1816 heeft men het goud als standaard aangenomen. Volgens dit plan, zoude het goud door papier vervangen moeten worden.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, 18 *Dec.* In het eergisteren gehouden comité-generaal van de Tweede Kamer der Staten Generaal heeft Z. Exc. de minister van kolonien eene uitvoerige aanspraak gehouden, waarin Z. Exc. de door de leden ten opzigte der koloniale aangelegenheden gemaakte bedenkingen toelichtte door eene nadere ontwikkeling van den aard en strekking dier inrigtingen, ten einde den oorsprong der schuld van 40 millioen aan de Handel-Maatschappy te doen blyken.

De minister herinnerde hoe vóór 1830 het gouvernement op Java de producten in het openbaar verkocht om vervolgens het provenu daarvan, na aftrek der uitgaven met wissels naar het moederland te remitteren; hoe het gevolg van dit systhema is geweest het verloop van onzen handel met Indië; hoe men later, doch even vruchteloos, door de oprigting der Handel Maatschappy in dit gebrek heeft pogen te voorzien; hoe hy (minister) daarop bedacht was om de producten in Nederland te verkoopen; hoe echter daarvan het gevolg moest zyn, dat de opbrengst niet meer in hetzelfde jaar konde worden genoten; en hoe derhalve op eene andere wyze daarin moest worden voorzien.

Z. Exc. betoogde hierna dat, om Java niet gedurende twee jaren van zyne inkomsten verstoken te houden, men een kapitaal van 30 millioenen (15 millioen jaarlyks) noodig had, om aldaar de dienst te verzekeren, en dat men dit voorschot van de Handel Maatschappy by kontrakt afleende, by welk kontrakt almede bepaald werd, dat zy de Indische producten met Nederlandsche Schepen naar het Moederland zou overvoeren, voor welke producten de gelden by de ontvangst gestort werden, voor zoo verre die voor de behoeften in Indië noodig waren, terwyl het overige aan het departement van Kolonien alhier werd uitgekeerd.

De gelukkige uitkomsten van dit stelsel zyn overbekend, hoewel van den anderen kant, zeide de minister, eenige administrative bezwaren daaraan verbonden zyn — Daar het te gelde maken van den oogst van eenig jaar 1½ à 2 jaren vordert, moest het eerstvolgende jaar altyd nog eene som met de Handelmaatschappy te verevenen, opleveren, zoodat steeds eene doorloopende rekening tusschen die maatschappy en het departement van financien bleef bestaan. Een ander bezwaar bestond in de voortdurende noodzakelykheid om een groot kapitaal beschikbaar te hebben. Na dit nog eenigzins nader te hebben ontvouwd besluit de minister met de volgende beschouwingen:

Het kapitaal verschuldigd, is niet door de schatkist genoten.

Na deze opheldering, vlei ik my, zal de schuld aan de Handel-Maatschappy uit een ander oogpunt dan vroeger beschouwd worden. Immers, het is geen verteerd kapitaal, door de schatkist hier te lande genoten, of voor 's ryks uitgaven besteed:

16 millioen daarvan zyn dit jaar, zoo in geld als goederen, gezonden naar Indië, voor het gouvernement, om te strekken tot inkoop van producten.

2 millioen is daarvan betaald aan renten op voorschotten.

14 millioen aan het departement van kolonien, in mindering van het excedent van Indie uitgekeerd, dat in 1839 24 millioen bedragen heeft, en waarop, by gebrek aan kapitaal by de Handel-Maatschappy, niet meer heeft kunnen worden voorgeschoten dan 14 millioen.

Deze 14 millioen, aan het Gouvernement betaald, met nog ongeveer 6 millioen, in de laatste zes maanden van 1838 genoten, hebben gestrekt, om te voldoen de rente op de Overzeesche bezittingen gevestigd, ten bedrage van *f* 9,800,000 's jaars, over 1838 en 39, uitmakende te zamen *f* 19,600,000 hetwelk dus doet zien, dat geen enkele cent van dat geld tot andere einden gestrekt heeft, dan by de wetten is aangewezen, noch iets daarvan tot eenige ongeautoriseerde uitgave heeft kunnen worden gebruikt.

Dat kapitaal van 40 millioen is tevens geenszins verloren. Immers de koopman kan niet gezegd worden zyn kapitaal te hebben verteerd, indien hy daarvoor producten heeft ingekocht, en heeft leggen tot grootere waarde dan het kapitaal, door hem uitgegeven, bedraagt: en is dit niet hier het geval? De Handel-Maatschappy heeft meer dan 46 millioen aan producten ontvangen, die tegen die 40 millioen moeten worden verrekend.

Niets zou dan ook gemakkelyker zyn, dan die geheele schuld van 40 millioen in weinige oogenblikken te vernietigen. Immers, ik mag het er voor houden, dat de Handelmaatschappy niet ongenegen zou zyn, om 46 millioen producten voor 40 millioen schuld aan te nemen; en dan zou men zich blykbaar op hetzelfde standpunt verplaatst vinden, als by de invoering van het onderwerpelyk systema, dat is, zonder schuld, maar ook zonder geld; terwyl alle de vruchten, die dit stelsel, zoo voor 's ryks schatkist als voor particulieren, heeft opgeleverd, dan eene zuivere bate zouden zyn, zonder eenig aanklevend bezwaar genoten; en men zou dan andermaal te kiezen hebben, om zich gedurende twee jaren de baten van Indie te ontzeggen, of, door het verstrekken van een kapitaal van 40 millioen, zich reeds het aanstaande jaar de vruchten daarvan te verzekeren. Het meer voordeelige van het laatste boven het eerste vertrouw ik te hebben aangetoond.

De voorgestelde leening van 40 millioen is derhalve geen kapitaal, bestemd om reeds gedane of nog te doene verteringen te bestryden. Het is een bedryvend kapitaal, bestemd om de baten der schatkist aanzienlyk te vermeerderen, en wel tot zoodanig bedrag, dat daardoor het evenwigt tusschen de ontvangsten en uitgaven van den Staat wordt hersteld.

Het is een kapitaal, onvermydelyk noodzakelyk voor het aangenomen systhema, van cultuur, handel en scheepvaart, en dus bestemd, om zoo ter bevordering van onze nationale nyverheid, als van 's Ryks inkomsten, te worden aangewend.

Het wenschelyke om, zonder opoffering, dadelyk de vruchten te genieten.

Voorzeker zou het te wenschen zyn, dat men dadelyk de vruchten van zulk een stelsel, als op Java is ingevoerd, zonder opofferingen, kon oogsten, dan dit is onmogelyk: tyd of geld zyn de noodzakelyke voorwaarden, hier gevorderd. Men kan ook hier niet maaijen voor men gezaaid heeft.

Maar, is het dan ook wel als een ongeluk voor een land te beschouwen, hetwelk zulk een kapitaal behoeft, dat zoo voordeelig kan worden aangewend, en aan de schatkist jaarlyks een inkomen van 22 millioen verzekert,—en bovendien eene uitbreiding aan de nationale industrie toezegt, door geen ander by ons aanwendbaar middel te verkrygen.

En nu, Edel Mogende Heeren! zy het aan uwe beoordeeling overgelaten, of de 40 millioen in het belang der schatkist,—in het belang onzer industrie,—in het belang onzer kolonien,—al of niet behooren te worden verleend, en of een stelsel zal moeten worden opgegeven, dat zulke schoone vruchten heeft opgeleverd? Want ik ontveins het geenszins, dat zonder een bedryvend kapitaal, geevenredigd aan de waarde der producten, dit stelsel niet kan blyven bestaan.

Vergunt my thans, Edel Mogende Heeren! uwe aandacht nog voor eenige oogenblikken, opdat ik ook het ontstaan der schuld van 10 millioen by myn departement aan de schatkist opheldere: want ook daaromtrent schynt het my toe, dat verkeerde begrippen bestaan.

Ik verklaar hier plegtig, dat myn departement, zoo lang ik aan het hoofd daarvan gesteld geweest ben, nimmer eenige directe betaling gedaan heeft aan eenige ryksadministratie, uit de baten van Indië; die baten zyn altyd gestort in 's ryks schatkist; en het is de minister van financien, die het emploói daarvan regelt, dat geheel buiten myne bemoeijenis heeft plaats gehad.

Die stortingen, door my gedaan, hebben echter plaats gehad op voorafgaande berekening, wat in ieder jaar gestort zou kunnen worden, en zyn alsdan by Koninklyke besluiten vastgesteld. Van daar de bepaling, dat over 1835 tot de helft van 1838 *f* 42,187,000 in 's ryks schatkist zouden worden overgebragt. Daarop nu is 10 millioen over dit tydperk te kort geschoten, en dit is veroorzaakt:

1°. Door een gedeeltelyk misgewas van de Koffij in 1838, waardoor *f* 5,600,000 minder aan producten geleverd zyn, dan de berekening daarvan had doen verwachten;

2°. Door den lagen prys der producten in 1838, daar in dat jaar niet alleen goedkooper, maar ook minder is verkocht dan anders zou hebben plaats gehad, namelyk slechts voor ruim 21 millioen gulden; van daar het groote restant van 13 millioen met ultimo van dat jaar.

3°. Omdat op een exedent van 24 millioen over 1839, door de Handel Maatschappy slechts 14 millioen, by gebrek van kapitaal, heeft kunnen worden voorgeschoten.

Ziedaar, waarom er 10 millioen aan de schatkist zyn schuldig gebleven.

Deze 10 millioen echter zyn niet geheel verloren. Indië heeft, in dit jaar, meer geld ontvangen (16 millioen namelyk) dan noodig is, om de producten van hetzelve te betalen, voor zoo ver, namelyk, dit geschieden moet uit gelden van hier gezonden.—Voor het meerder gezondene dan noodig is, moeten producten, hetzy dan door het Gouvernement in Indië, hetzy door de factory der Handel Maatschappy op Sumatra of op Java, van particulieren worden ingekocht. Deze producten moeten herwaarts worden overgevoerd, en zullen in 1841, en mogelyk voor een gedeelte in de voorjaars veiling van 1842 worden verkocht.

Wordt nu de vordering aan de Handel Maatschappy voldaan, die zy nu heeft, dan moet de opbrengst dier producten komen ten voordeele van het gouvernement, en dit verschaft dus het vooruitzigt *of* op een ruimer inkomen over die jaren, dan berekend is, *of* de opbrengst daarvan kan ten waarborg strekken, dat, by lage pryzen of minder gunstige oogsten, voldaan zal kunnen worden aan de gedane toezegging, dat voor de eerstvolgende jaren op 22 millioenen bydragen aan de schatkist zal kunnen worden gerekend, en welke betaling in alle myne schrifturen als voor spoedige vermeerdering vatbaar is opgegeven.

Nu nog een woord over de schuld ten laste der Overzeesche bezittingen, en over het vierde artikel van de concept wet.

De renten der schuld, met welke het departement van kolonien is belast, bedragen,

gelyk U Edel Mogenden bekend is *f* 9,800,000.

De schuldbrieven echter der Overzeesche bezittingen berusten voor een naamwaardig gedeelte in 's Ryks kas, namelyk een bedrag van 140,000,000 gulden, en nog *f* 30,000,000 by het Amortisatie-Syndikaat, zyn onuitgegeven; de renten daarvan, à 4 pCt. bedragen *f* 6,800,000, en deze sommen worden dan ook jaarlyks in 's Gouvernements-kas gestort en strekken ter gedeeltelyke betaling der renten der overige schulden.

Wat nu artikel 4 der aangeboden wet betreft, hetzelve is zoodanig gesteld, dat het alle waarborgen aanbiedt voor eene zoo naauwkeurige mededeeling van den staat der Indische geldmiddelen, als met billykheid, kan worden verlangd.

Daarby toch worden bepaald jaarlyksche openingen van den staat der Indische geldmiddelen. Wat die openingen moeten inhouden, blykt uit de mededeeling, in dit jaar gedaan, die, vlei ik my, zoo volledig geweest is, als iemand zich heeft durven beloven.

Welke stukken dus jaarlyks gevorderd kunnen worden, en hoedanig die moeten zyn ingerigt, blykt uit die stukken beter, dan zulks, met welke omschryving ook, kan worden uitgedrukt. Maar bovendien, die stukken, hoe ook omschreven, bevatten op zich zelven niet alles, wat noodig is ter beoordeeling van hetgeen al of niet jaarlyks in 's Ryks schatkist kan worden gestort: want wat beteekent het, het geldelyk excedent van Indië te kennen, zoo lang het niet is geremitteerd, dat is, zonder de kennis, wat de producten hier hebben opgeleverd?

Welke producten dus hier jaarlyks verkocht worden en wat die hebben opgebragt, is het eigenlyk, waarop het aankomt. Dit nu zyn zaken van publieke notoriteit; daarvan is de opgave U Edel Mogenden verzekerd, en daaromtrent zou, al kon het oogmerk daartoe als mogelyk worden aangenomen, misleiding onmogelyk zyn, daar zoowel de verkochte hoeveelheden, als de daarvoor bedongen pryzen, algemeen bekend worden.

De begrootingen van Indië zyn hoogst nuttig, ter beoordeeling van den financielen staat van hetzelve, en van den vooruit- of achteruitgang daarvan, maar bewyzen op zich zelven niet, wat het disponibel overschot is voor 's Ryks schatkist. Ik zelf heb de bouwstoffen tot de omschryving, die in art. 4 voorkomt, aangegeven, en verklaar hiermede, dat dit artikel alles in zich bevat, wat ik, lid dezer Kamer zynde, zou noodig hebben en verlangen, om te kunnen beoordeelen, wat jaarlyks in 's Ryks schatkist zal kunnen en behooren te worden gestort, —en ik vertrouw dan ook, dat dit artikel, wel ingezien, geheel aan het verlangen zal voldoen.

Ik vleije my, Edel Mogende Heeren, dat door deze myne opgaven, vele der gemaakte bedenkingen, betrekking hebbende tot myn departement, zullen zyn opgelost.—Mogt dit met eenigen het geval niet zyn, dan verzoek ik, my die thans te doen kennen; gaarne zal ik verder, wat nog duister schynen mogt, pogen toe te lichten.

'sGravenhage, 23 *Dec.* De *Staats Courant* behelst heden de hoogst gewigtige redevoering door Z. Exc. den minister van kolonien, in de zitting van vrydag ll. uitgesproken. Wy achten het van belang, het slot dezer merkwaardige redevoering, zoo als de gemelde courant dezelve behelst, hier te laten volgen. Na zich in financiele berekeningen te hebben verdiept, ging de minister aldus voort:

Deze daadzaken, Ed. Mog. Heeren! spreken beter en sterker dan eenig betoog. Het zyn onze Overzeesche bezittingen, die onze lasten zoo zeer hebben verligt, en het zyn deze, die, reeds nu, de middelen aanbieden om het evenwigt tuschen staats ontvangsten en uitgaven te herstellen, en die mildelyk verpleegd, ook het hunne zullen bydragen om onze staatsschuld, in weinige jaren, binnen gepaste grenzen te beperken.

Ik geloof dus, Ed. Mog. Heeren met vertrouwen te kunnen zeggen: onze industriele en financiele toestand levert geen hinderpaal op tegen het aannemen der wet.

Een tweede bezwaar, waarvan ik heb hooren gewagen, is de *tien* millioen, in de onderdeelen der voorgestelde leening begrepen, en voor de schatkist bestemd.

Menigvuldig zyn de klagten en grievend de bezwaren van zoo vele zyden aangeheven tegen de wyze, waarop vroeger die som is verkregen.

Vergunt my—het gewigt der zaak vordert dit—het gebeurde van alle zyne omkleedselen te ontdoen, en het geheel naakt aan het oog van den onpartydigen beoordeelaar te onderwerpen.

Met gemeen overleg van de Staten-Generaal, werd voor 1838 eene staatsbegrooting vastgesteld, waarby ongeveer 10 millioen voor buitengewone uitgaven voor oorlog werden aangewezen, te vinden buiten bezwaar van de ingezetenen des ryks.

Door omstandigheden, grootendeels buiten menschelyke voorzienig gelegen, schoot de Indische kas te kort in de hulp van dezelve verwacht, en de Koning voor zag, uit eigen middelen in den nood, die daarvan het gevolg was.

Thans wordt die som terug verlangd en is daarom in de leening van 56 millioen begrepen.

Men klaagt hier over schending der grondwet, terwyl de koning oordeelt de perken, die dezelve aan Zyne magt heeft gesteld, niet te hebben overschreden, en uit waarachtige zucht voor het algemeen welzyn in de behoefte van den Staat te hebben voorzien.

Eenige leden, misschien velen, beoordeelen deze zaak minder gunstig. Zy beschouwen die handelwys als inregulier en onbestaanbaar met de voorschriften onzer staatsinrigting.

Voorzeker, ik ben niet geroepen om dit pleit te beslissen:—dan zoo een, door een zestigjarig leven, ryk aan ondervinding, bekoelde verbeeldingskracht my niet bedriegt, dan is hier de stryd, in vergelyking van het hooge belang waarvan hier sprake is, nietig, en daaraan behoort het welzyn van den staat niet te worden opgeofferd, en dat wel te minder, daar hier begrip tegen begrip, overtuiging tegen overtuiging overstaat, en een dergelyk geval, zoo door het ophouden van den buitengewonen toestand, waarin het Ryk heeft verkeerd, als de ophanden zynde afschaffing van het Syndicaat, en de bepalingen der aangeboden wet, in het vervolg niet meer is te voorzien.

Het verschil, hoe men daaromtrent ook denken moge, het zy dan nogmaals gezegd schynt my van luttel gewigt, om daaraan het behoud van den Staat op te offeren.

Ja Ed. Mog. Heeren! ik ontveins het niet,—van het aannemen der wet is het lot van het ingevoerde koloniale stelsel afhankelyk,—en van dat stelsel het lot van den Staat.

Doet de bronnen van den kolonialen bloei opdroogen,—en de welvaart van ons vaderland verschroeit, onze scheepvaart, onze thans zoo bloeyende handel zinken in het niet terug, en vele voorname takken van ons volksbestaan gaan te niet.

Zullen zulke hooge belangen aan de vormen eener zaak ten offer worden gebragt? Waarlyk, dan zou men ook by ons moeten zeggen: *vivent les principes et pèris sent nos colonies*—en onze landgenooten, zullen die, van welvaart beroofd, minder ellendig zyn, omdat zy aan een beginsel, aan een onzalige twist tusschen de staatsmagten worden opgeofferd?

De geldbehoefte in de kolonien, Ed. Mog. Heeren! is ten top gestegen, omdat door de Handelmaatschappy, by gebrek aan kapitaal, niet tydig in de behoefte heeft kunnen worden voorzien. Reeds is eene naam waardige hoeveelheid producten aldaar verkocht, en verder zal daarmede moeten worden voortgegaan, zoo niet in de behoefte van Indie, van hier tydig wordt voorzien. Dat op deze wyze, Indie zich verschaffen kan, wat het behoeft, is ontegensprekelyk! Dan ik beroep my op de kooplieden hier tegenwoordig en op die onzer handelsteden in het algemeen, van welken invloed zoo iets worden moet op ons commercieel belang;—ik beroep my op het gezond verstand, welk eenen invloed zulks moet uitoefenen, op ons finanteel en ons nationaal crediet.

En wil men den verkoop van producten niet in Indie, wat moet er dan worden van een handvol Europeanen, onder millioenen inlanders verspreid, wanneer deze, voor hunne diensten en arbeid niet kunnende worden betaald, zich mitsdien bedrogen gelooven en zich tot eene gereede prooi stellen van ieder bedrieger of volks-verleider? En moet dit niet het geval worden, wanneer men den verkoop van producten niet wil om onzen handel niet te vernietigen en van hier niet tydig de noodige goederen en gelden verzendt?

Uit welke geringe oorzaken is de oorlog met *Diepo Negoro* niet ontsproten? Hoe veel bloed en schatten heeft dezelve niet gekost? En zoo nu andermaal beroeringen ontstaan mogten onder eene bevolking, nauwelyks aan een geregeld bestuur gewoon, wat zou er dan worden van het door my ingevoerd systema van cultuur,—wat van onzen bloeyenden handel en van de vele schatten, die thans zoo ruimschoots het moederland toestroomen?

Ik herhaal het. Ed. Mog. Heeren! weigert Indie den noodigen bystand, en alles is verloren!

Gevoelt, hoe het onder zulke omstandigheden, my te moede zou moeten zyn. Ik heb veertig myner beste levensjaren besteed aan het opsporen en daarstellen der middelen, om deze, vroeger nuttelooze bezittingen te maken tot eene goudmyn voor myn vaderland; ik heb daarin mogen slagen boven bidden en wenschen,—en deze vruchten van zoo veel zorg en arbeid, staan nu aan een verschil in begrippen te worden opgeofferd! Ik zou het werktuig moeten worden om zelf te vernietigen, wat ik met zoo veel moeite en gevaren heb opgebouwd! Neen, Ed. Mog. Heeren! dat zou te veel zyn verlangd.

Ik heb voor myn vaderland, voor het geluk myner medeburgers kunnen zwoegen en slagen,—ik geloof, is het nood, er ieder ander offer aan te kunnen brengen,—maar de slooper te zyn van hunne welvaart, met eigen handen den bloei onzer kolonien of van onzen handel ter aarde te bestellen, dat kan, dat wil ik niet.

Gelukt het my niet Ed. Mog. Heeren! u te overtuigen, dat de onderwerpelyke wet, om des algemeenen belangs wille, behoort aangenomen te worden, al bestonden er dan ook van wegen anderen redenen, bedenkingen tegen dezelve,—dan blyft my geene andere keus over, dan tot den staat van ambteloos burger terug te keeren, in de volle bewustheid van tot den laatsten stond alles te hebben beproefd en aangewend, wat pligt en eer van my vorderden ter bescherming van onze welvaart. In dat onkrenkbaar besluit kan my niets doen wankelen, omdat eer en pligt het gebieden.

In die afzondering zal ik myn ongelukkig vaderland beklagen en God bidden, dat Hy het voor die rampen behoede, die ik voorzie, en die door geene menschelyke wysheid—worden aan de regering de noodige middelen geweigerd—kunnen worden afgeweerd.—"

"Nadat de minister geeindigd had, en door eenige leden het verlangen werd uitgedrukt, om toch geen gehoor te geven, aan het oogenblikkelyk gevoel van gekrenkte eigenliefde, en te blyven volharden in de dienstbetrekking aan het Vaderland, waarop allen zoo grooten prys stellen, werd door Z. Exc. in substantie geantwoord:

Ed. Mog. Heeren! Het is geene gekrenkte eigenliefde, het is geene zucht om U Ed. M. eene goedkeuring af te persen, die niet vrywillig kan worden verleend; wat my terug zal doen treden, is de zedelyke overtuiging, dat ik door het verschil in begrippen tusschen de staatsmagten, zoo de verwerping der wet daarvan het gevolg is, buiten de mogelykheid word gesteld om de pligten te vervullen, die ik aan myn vaderland verschuldigd ben, en die aan myne betrekking onafscheidelyk zyn verbonden. Gelyk ik de overtuiging van U Ed. Mog. eerbiedig, zoo mag ik verwachten, dat aan de myne zal worden regt gedaan."

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wz., in de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 79. De prys derzelve is f 12. 'sjaars, te betalen om de drie maanden. De prys der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.